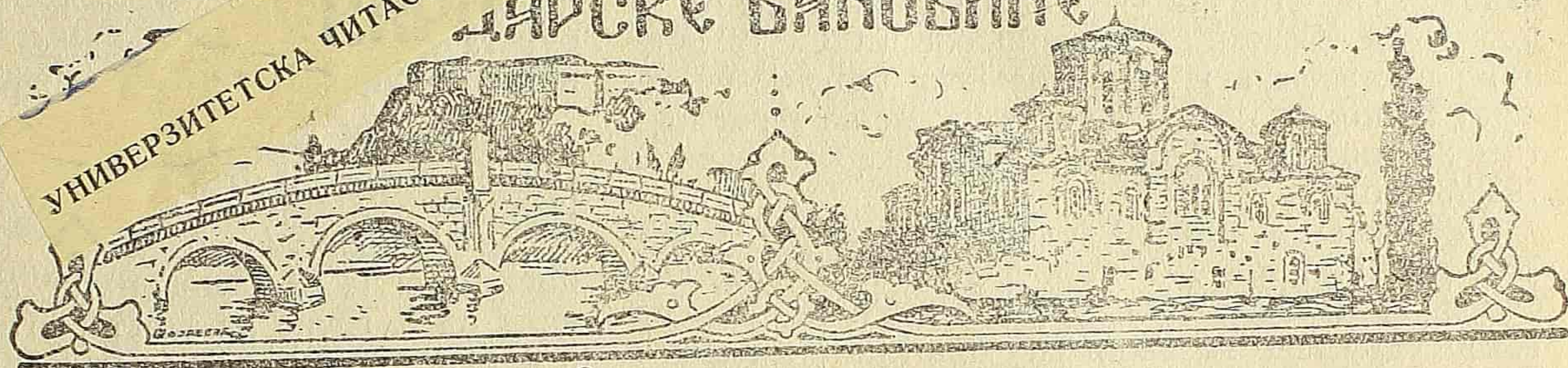

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

УНИВЕРЗИТЕТСКА ЧИТАОНИЦА — БЕОГРАД
ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ

16 АПРИЛ 1938 ГОД.
СУБОТА

Поједини број 2 динара

ГОДИНА IX БРОЈ 835
СКОПЉЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ излази једанпут недељно. Годишња претплата 80 динара.

Огласи се примају и рачунају по следећој тарифи:
оглас до 24 речи Дин. 12; свака даља реч Дин. 0.50.

ПРИВАТНИ ОГЛАСИ ПЛАЋАЈУ СЕ УНАПРЕД

Новац се полаже на чек, рачун бр. 80127, или поштанском упутницом на адресу Администрације Службеног Листа, Скопље Цара Николе 35.

Постављења

Решењем г. Министра унутрашњих послова III бр. 13627 од 12-IV-1938 год. премештен је Малешевевић Драгиша, писар-приправник из Управе полиције у Скопљу у Претстојништво градске полиције у Панчеву, по молби.

Решењем г. Министра унутрашњих послова III бр. 13627 од 12 априла 1938 год. премештен је Стошић Драгомир, писар-приправник из Среза јабланичког у Срез жеглиговски, по потреби службе.

Решењем г. Министра унутрашњих послова III бр. 13627 од 12-IV-1938 год. премештен је Вукић Антоније, управно-канц. чиновник VIII пол. групе из Среза дебарског у Управу полиције у Сарајеву, по молби.

Решењем г. Министра унутрашњих послова III бр. 13627 од 12-IV-1938 год. премештен је Митровић Боровоје, политичко-управни приправник из Среза жеглиговског у Срез трстенички, по потреби службе.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7586 од 12 априла 1938 год. Наумовић Т. Марија, банов. стручна учитељица-приправник од IX пол. групе Женске занатске школе К.С.С. у Прилепу, постављена је за бановинску стручну учитељицу IX пол. групе исте школе на терет партије 242 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7595 од 12 априла 1938 год. Маријановић М. Десанка, бановинска занатска учитељица X пол. групе 2 периодске повишице Женске занатске школе Ж.П. у Врању, постављена је за бановинску занатску учитељицу IX положајне групе исте школе на терет партије 242 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7594 од 12 априла 1938 год. Ивановић Ј. Милица, бановинска стручна учитељица-приправник од IX групе Женске занатске школе „Бановинске“ у Кавадару, постављена је за бановинску стручну учитељицу IX полож. групе исте школе, на терет партије 242 позиције 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7599 од 12 априла 1938 год. Ивковић С. Милица, бановинска стручна учитељица IX групе 1 периодске повишице Женске занатске школе „Кнегиња Зорка“ у Сурдулицы, постављена је за бановинску стручну учитељицу VIII положајне групе исте школе на терет партије 242 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7598 од 12 априла 1938 год. Вукановић Ј. Анђелка, бановинска стручна учитељица IX пол. групе 2 пер. повишице Женске занатске Бановинске школе у Скопљу, постављена је за бановинску стручну учитељицу VIII пол. групе исте школе на терет партије 242 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7597 од 12 априла 1938 год. Радосављевић С. Милева, бановинска занатска учитељица IX пол. групе 2 период. повишице Женске занатске школе у Врању, постављена је за бановинску занатску учитељицу VIII пол. групе исте школе на терет партије 242 позиције 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7587 од 12 априла 1938 год. Младеновић Тасић Цвета, банов. стручна учитељица-приправник од IX пол. групе Женске занатске школе К.С.С. у Скопљу, постављена је за бановинску стручну учите-

љицу IX пол. групе исте школе, на терет партије 242 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 г.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7596 од 12 априла 1938 год. Витковић А. Лепосава, бановинска стручна учитељица-приправник од IX пол. групе Женске занатске школе К.С.С. у Ђевђељи, постављена је за бановинску стручну учитељицу IX положајне групе исте школе на терет партије 242 позиције 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7531 од 13 априла 1938 год. Д-р Илић П. Божидар, банов. здравствени виши пристав VII пол. групе, лекар удружене здравствене општине градске у Градском, Среза кавадарског, постављен је за бановин. здравст. вишег пристава VI пол. групе исте здравствене општине, на терет партије 138 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 6970 од 6-IV-1938 год. Симоновић С. Петар, банов. служитељ-дневничар VI Одељења ове Банске управе у Скопљу, постављен је за бановин. служитеља II групе — решењара за вршење спољне службе, — при истом Одељењу ове Управе у Скопљу, на терет парт. 128 поз. 2 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7142 од 6 априла 1938 год. Пелеш Ж. Ђорђе, бановин. архив. приправник од X групе V Техничког одељења ове Банске управе, постављен је за бановинског архивског чиновника X пол. групе при истом Одељењу на терет парт. 116 поз. 1 и 4 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7143 од 6-IV-1938 год. Думски А. Владимир, банов. практични техничар-приправник од X групе V Техничког одељења ове Банске управе, постављен је за бановинског практичног техничара X полож. групе при истом одељењу на терет парт. 116 поз. 1 и 4 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7087 од 6 априла 1938 год. Д-р Михаиловић С. Драгољуб, бановински здравствени саветник V положајне групе — лекар удружене здравствене општине у Кленику, постављен је за бановинског здравственог вишег саветника IV пол. групе 2 степена — лекара удружене здравствене општине у Кленику на терет партије 138 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7238 од 8-IV-1938 год. Чивовић И. Јелисавета, свршена матуранткиња и званичник-дневничар V Техничког одељења ове Банске управе, постављена је за бановинског архивског приправника од X групе на терет партије 116 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год. при истом одељењу.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7234 од 8 априла 1938 год. Змајевић В. Миливоје, свршени ђак VI разреда гимназије из Скопља, постављен је за бановинског архив. приправника од X групе на терет парт. 116 позиције 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год. при V Техничком одељењу ове Банске управе у Скопљу.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број

7233 од 8 априла 1938 год. Стефановски П. Александар, свршени ђак VI разреда руске гимназије и путар техничког одељка начелства Среза охридског, постављен је за бановинског архивског приправника од X групе на терет партије 116 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год. при истом техничком одељку у Охриду.

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7239 од 8 априла 1938 год. Поповић Т. Крста, свршени ђак IV разреда гимназије и званичник-дневничар V Техничког одељења ове Банске управе, постављен је за бановинског архивског приправника од X групе на терет партије 116 позиције 1 и 4 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год. при истом одељењу.

Премештаји

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7086 од 6 априла 1938 године Муловић Ђ. Вера, банов. чинов. приправник од IX групе, сестра нудиља Дечјег дома Вардарске бановине у Скопљу, постављена је за бановин. чинов. приправника од IX групе — сестру нудиљу при Бановинској болници у Врању на терет партије 175 поз. 1 буџета Вардарске бановине за 1938/39 год., по потреби службе.

Превођења

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла т. г. постављен је за архивског приправника при Окружном суду у Призрену, Слепчевић Милан, управно-канц. приправник начелства Среза неродимског у Урошевцу, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла т. г. постављен је за архив. приправника при Среском суду у Лебанима Илић Јосиф, управно-канц. приправник начелства Среза јабланичког у Лебанима, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Битољу Лазић Хранислав, управно-канц. чиновник Претстојништва градске полиције у Битољу, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла т. г. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Радовишту Пековић Максим, управно-канц. чиновник начелства Среза гњиланског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Призрену Јовановић Александар, управно-канц. чиновник начелства Среза грачаничког у Приштини, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Прешеву Иванко-

вић Милорад, управно-канц. чиновник начелства Среза прешевског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Гостивару Тодоровић Саздовић Гаврило, управно-канц. чиновник начелства Среза горњо-полошког у Гостивару, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла 1938 год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Прилепу Лековић Лазар, управно-канц. чиновник начелства Среза прилепског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Струги Ђирић Чедомир, управно-канц. чиновник начелства Среза пољаничког у Влад. Хану, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Ђевђелији Петровић Богосав, управно-канц. чиновник начелства Среза кавадарског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Среском суду у Кичеву Ружић Драгиша, управно-канц. чиновник начелства Среза скопског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Окружном суду у Штипу Ђорђевић Петар, управно-канц. чиновник начелства Среза доњополошког у Тетову, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32311 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Среском суду у Струмици Недељковић Божидар, управно-канц. чиновник начелства Среза струмичког, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32311 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Среском суду у Лесковцу Микић Богољуб, управно-канц. чиновник начелства Среза лесковачког, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32311 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Среском суду у Кочану Влаховић Лука, управно-канц. чиновник начелства Среза кочанског, по потреби службе.

Решењем Министарства правде бр. 32311 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Среском суду у Ресну Илић Димитрије, управно-канц. чиновник начелства Среза ђевђелијског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32311 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Среском суду у Тетову Михаиловић Јован, управно-канц. чиновник начелства Среза доњополошког, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32311 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Среском суду у Велесу Јовановић Петар, управно-канц. чиновник начелства Среза скопског, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32311 са да-

ном 1 априла тек. год. постављен је за архивара при Окружном суду у Охриду Поповић Алекса, управно-канц. чиновник Управе полиције у Скопљу, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског чиновника при Окружном суду у Штипу Ђорђевић Танасије, управно-канц. чиновник Управе полиције у Скопљу, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског приправника при Среском суду у Велесу Митровић Милан, управно-канц. приправник начелства Среза велешког, по потреби службе.

Решењем г. Министра правде бр. 32312 са даном 1 априла тек. год. постављен је за архивског приправника при Среском суду у Охриду Петровић Радосав, управно-канц. приправник начелства Среза охридског, по потреби службе.

Отпуштања

Решењем г. Бана Вардарске бановине I број 7145 од 8 априла 1938 год. Куштримовић Ј. Драгутин, полиц. агент III класе, званичник III групе I пер. повишице Управе полиције у Скопљу, отпуштен је из државне службе у интересу исте, без права на било каква потраживања од државе.

Решењем г. Бана Вардарске бановине Пов. I бр. 205 од 8 априла 1938 год. Стефановић В. Мирослав, полицијски агент III класе, званичник III групе I периодске повишице Комесаријата железничке и пограничне полиције у Ђевђелији, отпуштен је из државне службе у интересу исте, без права на било каквог потраживања од државе.

Конкурси

КОНКУРС ЗА ДЕЛОВОЂУ ОПШТИНЕ ПАРАЛОВСКЕ, СРЕЗА ГЊИЛАНСКОГ

Први избор за попуно упражњеног места овоопштинског деловође по одлуци одборској бр. 4549/37 год., због тога што пријављени кандидати, поднетим документима нису испуњавали услове по чл. 4 ст. 4 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о општ. службеницима Вардарске бановине, одлуком начелства среза Гњиланског бр. 2419 од 8-II-1938 год. — поништен је.

На основу накнадне одборске одлуке бр. 865 од 27-II-1938 год. одобрене и од стране надзорне власти, §. 11 напред поменуте Уредбе, и чл. 3 Уредбе о изм. и допунама Уредбе о општ. службеницима, општинска управа овим расписује други конкурс за попуно упражњеног места деловође — које је одобреним и важећим статутом главно службеничко место, са платом и остале принадлежности предвиђене општ. статутом и буџетом.

Кандидати који желе да конкуришу за ово место, треба да испуњавају услове из §§ 1, 2, 3 и

10 или 106 Уредбе о општ. службеницима у вези чл. 1 и 3 Уредбе о изменама и допунама речене Уредбе.

Молбе са потребним — потпуним документима (судска и лекарска уверења којима година од издања није прешла) у оригиналу или овереном препису, са таксом од 12 динара примаће се најдаље до 19 априла т. г. Доцније поднете молбе неће се узимати у обзир.

Из канцеларије управе општине Параловске, дана 19 марта 1938 год. бр. 1106 у Бресалцу.

З. О. 1610

3—3

КОНКУРС ЗА БЛАГАЈНИКА ОПШТИНЕ КЛЕНОВАЧКЕ, СРЕЗА КИЧЕВСКОГ

На основу § 11 Уредбе о општинским службеницима Вардарске бановине II бр. 6778 од 15 марта 1934 године, чл. 3 Уредбе о изменама и допунама исте и извршне одлуке одбора ове општине бр. 624/1938 године — управа општине кленовачке, расписује конкурс за попуно упражњеног главног службеничког места благајника ове општине.

Кандидати који желе да конкуришу за ово звање, имају да поднесу сва документа која се траже по §§ 1, 2, 3, 10 или 106 пом. Уредбе.

Принадлежности за ово звање предвиђене су овоопштинским статутом и буџетом.

Молбе са свима потребним документима у оригиналу или код надлежних власти потврђеном препису о испуњавању споменутих услова и таксом од 12 динара у готову, управа ће примати у року од 30 дана од дана огласа конкурса у Службеном листу Вардарске бановине, после овога рока поднете молбе неће се узимати у обзир.

Из канцеларије управе Општине кленовачке, дана 24 марта 1938 год. бр. 624 у Извору.

З. О. 1621

2—3

КОНКУРС ЗА БЛАГАЈНИКА ОПШТИНЕ ВАРОШИЦЕ ГРАДСКО

На основу § 11 Уредбе о општинским службеницима Вардарске бановине и чл. 3 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о општинским службеницима Вардарске бановине, а у вези извршне одлуке одбора ове општине бр. 1102 од 13 марта 1938 год. која је одобрена од стране начелника среза кавадарског бр. 3546 од 22-III-1938 године, управа општине варошице Градско расписује конкурс за попуно упражњеног места благајника ове општине, које је статутом предвиђено као главно службеничко место.

Кандидати поред општих услова из §§ 1, 2, 3 Уредбе о општинским службеницима, морају испуњавати услове и из § 10 пом. Уредбе и чл. 13-б статута о општинским службеницима ове општине тј. да је свршио четири разреда гимназије и да има три године праксе из рачунске службе.

На ово место могу рефлектирати и лица која имају услове из § 106 пом. Уредбе.

Молбе са свима потребним документима у оригиналу или овереном препису од надлежне власти, са таксом од 12 динара у готовом новцу, примаће се у року од 30 дана, рачунајући од дана првог огласа у Службеном листу Вардарске бано-

вине. Поднете молбе после овог рока неће се узимати у обзир.

Плата је предвиђена статутом и буџетом ове општине.

Из канцеларије управе општине варошице Градско, дана 26-III-1938 год. бр. 1288 у Градском.

З. О. 1628

2—3

Набавке

НАБАВКА ГОРИВОГ ДРВЕТА ЗА ДОМ СТАРАЦА И СТАРИЦА ВАРД. БАНОВИНЕ У БИТОЉУ

Управа Дома старца и старица у Битољу, на дан 19 (деветнаестог) априла 1938 год. одржаће у својој канцеларији прву јавну усмену лицитацију за набавку 150 кубних метара горивог дрвета.

Услови се могу видети сваког радног дана пре и после подне у канцеларији управе, као и на сам дан лицитације.

Кауција се полаже пред комисијом пре почетка лицитације и то: 5% за наше, а 10% за стране држављане.

У случају да прва лицитација не успе, одржаће се друга на дан 20 (двадесетог) маја 1938 год.

У смислу чл. 93 Закона о државном рачуноводству накнадне понуде неће се примати.

Позивају се заинтересовани да узму учешћа на лицитацији. Собом имају понети ова уверења: уверење о плаћеној порези и уверење о подобности за надметање.

Из канцеларије управе Дома старца и старица у Битољу, бр. 137 од 15 марта 1938 год.

С. О. 2484

3—3

РЕДОВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА ЛЕКАРСКЕ КОМОРЕ ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ

Редовна годишња скупштина Лекарске коморе Вардарске бановине, одржаће се на дан 1 маја 1938 год. у 8 сати пре подне у сали Дома Лекарске коморе у Скопљу (Његушева улица бр. 16) са следећим дневним редом:

- 1) Отварање скупштине;
- 2) Утврђивање кворума;
- 3) Извештај Управног одбора о раду у 1937 г.;
- а) извештај секретара; б) извештај благајника;
- 4) Извештај Надзорног одбора;
- 5) Извештај Дисциплинског већа;
- 6) Извештај Потпорног фонда;
- 7) Предлог буџета за 1938 год.;
- 8) Избор потпретседника Управног одбора и претседника Дисциплинског већа;
- 9) Евентуалије по предметима и питањима чланова поднетим за скупштину у смислу тач. 7 § 55 Закона о лекарима;
- 10) Питањ и предлози.

Предње се објављује члановима Лекарске коморе Вардарске бановине у смислу чл. 2 Пословника за годишњу скупштину Лекарске коморе Вардарске бановине.

Из канцеларије Лекарске коморе К. бр. 350 од 12 априла 1938 год. — Скопље.

З. О. 1635

1—1

НАБАВКА, НАМЕШТАЊЕ И МОНТАЖА ЦЕВОВОДА ЗА ХИДРОЦЕНТРАЛУ У ОХРИДУ

На дан 20 априла 1938 год. у 11 часова одржаће се друга јавна офертална лицитација за набавку, намештање и монтажу цевовода под притиском за хидроцентралу у Охриду у Техничком одељењу — V Краљевске банске управе у Скопљу (ул. Кнеза Арсена бр. 42/II — у Отсеку за хидротехничке радове).

Ревидована предрачунска сума износи динара 301.373,60.

Кауција у износу од 30.000 динара полаже се на благајни Пореске управе за град Скопље најдаље до 10 часова на дан саме лицитације.

Техничка документа и услови могу се разгледати у канцеларијско време у горе поменутих просторијама.

Понуде таксирани са 200 дин. државне таксе заједно са осталим документима поднети најдаље до 11 часова одређеног дана за лицитацију.

Из канцеларије Техничког одељења Краљевске банске управе у Скопљу — V бр. 7245/38.

С. О. 2526

2—3

НАБАВКА ДРВА ЗА ОГРЕВ

Бановинска болница у Битољу на дан 29 априла 1938 год. у 11 часова пре подне одржаће прву усмену лицитацију за набавку 420 кубних метара дрва за гориво у вредности око 48.300 динара.

Кауција се полаже пред комисијом.

Услови се могу видети у канцеларији болнице.

Позивају се заинтересована лица да одређеног дана дођу у болницу са прописним документима ради учешћа у надметању.

Из канцеларије Бановинске болнице у Битољу, бр. 771 од 22 марта 1938 год.

С. О. 2485

3—3

НАБАВКА ЦЕВИ И ФАСОНСКОГ МАТЕРИЈАЛА

На дан 5 маја 1938 год. у 11 часова одржаће се у Техничком одељењу Краљ. банске управе прва јавна офертална лицитација за набавку цеви и фасонског материјала за потребе подизања водовода у граду Битољу.

Ревидована предрачунска сума износи 149.904 динара.

Кауција у износу од 15.000 динара у готову или државним хартијама од вредности полаже се најдаље до 10 часова дана одређеног за лицитацију на каси Пореске управе за град Скопље.

Односни елаборат може се разгледати у радно време до дана лицитације у Отсеку за хидротехничке радове у Скопљу — улица Кнеза Арсена број 42/II.

Из канцеларије Краљ. банске управе у Скопљу — V бр. 5856/38.

С. О. 2506

2—3

НАБАВКА ВОЋА И ПОВРЋА ЗА БАНОВИНСКУ БОЛНИЦУ У ТЕТОВУ

На дан 18 априла 1938 године, почев од 11 часова пре подне, у канцеларији управе Бановинске

болнице у Тетову, одржаће се друга усмено-јавна лицитација за снабдевање болнице поврћем и воћем за време од 1 априла до 30 јуна 1938 год.

Услови и остала обавештења могу се добити у канцеларији економата болнице сваког радног дана.

Износ кауције прописан условима полаже се на болничкој каси најдаље до 10 часова пре подне на дан лицитације.

Број 370. — Из канцеларије управе Бановинске болнице у Тетову, 28 марта 1938 године.

С. О. 2504

2—3

Продаје**ПРОДАЈА ЈЕДНЕ ЛОКОМОБИЛЕ МАРКЕ ЕМРГ (Прве маџарске фабрике пољопривредних машина), шестике, без дреша**

Према решењу г. Бана Вардарске бановине V бр. 4960 од 17 марта 1938 год., одржаће се у 11 часова на дан 18 априла 1938 год. прва усмена лицитација за поменути продају.

Почетна сума за лицитирање износи 5.200.— динара.

Лицитанти полажу комисији, пре почетка лицитације, кауцију у суми од 520 динара у готовом новцу. Лицитант на коме буде остала локомотива, положиће 10% од постигнуте цене тј. додаће још на разлику између почетне и излицитиране суме, а осталима кауција ће се вратити.

Услови се могу видети у Отсеку за електро-машинске послове (улица Кнеза Арсена бр. 42) у канцеларијско време, а локомотива на дан лицитације од 10 до 11 часова у горе означеном магацину, где ће се лицитација држати.

Из канцеларије Техничког одељења Краљевске банске управе у Скопљу — V бр. 4960, на дан 1 априла 1938 године.

С. О. 2523

2—3

Радови**ИЗРАДА ВОДОВОДА У НАСЕЉУ КРИВОЛАК, СРЕЗА НЕГОТИН-ВАРДАРСКОГ**

На дан 30 априла 1938 год. у 11 часова одржаће се прва офертална лицитација за израду у насељу Криволак, среза Неготин-вардарског.

Предрачунска сума је 79.558,99 динара.

План, предрачун и услови могу се видети у канцеларији Теренске техничке секције за колонизацију у Скопљу за време уредовних часова.

Кауција од 8.000 динара у вредносним папирима полаже се у рачунском отсеку Врховног повереништва аграрне реформе у Скопљу најдаље до 10 часова означеног дана.

Понуде прописно таксирани са документима о подобности надметања и плаћеној порези морају се поднети на дан лицитације комисији за пријем понуде.

Из канцеларије Теренске техничке секције за колонизацију у Скопљу, 26-III-1938 год. бр. 971/38.

З. О. 1623

2—3

**ИЗРАДА ГРУБИХ РАДОВА НА ПОДИЗАЊУ
ЗГРАДЕ РЕАЛНЕ ГИМНАЗИЈЕ У ПРИШТИНИ**

На дан 28 априла 1938 год. у Техничком одељењу Краљ. банске управе у Скопљу (Отсек за архитектонске послове — улица Кнеза Арсена бр. 42/1) одржаће се друга офертална лицитација за горе именовани посао.

Предрачунска сума износи 2,081.544,91 дин.

Кауција у износу од 155.000 динара за домаће предузимаче у готовом или вредећим папирима (чл. 88 Закона о држ. рачуноводству) полаже се на благајни Финансијског одељења Краљ. банске управе у Скопљу на дан лицитације најдаље до 10 часова пре подне.

Предрачун, планови, као и остали услови могу се видети у Техничком одељењу ове Банске управе (Отсек за архитектонске послове) сваког радног дана у канцелариско време.

Оферти таксирани са 500 дин. државне таксе и 250 дин. бановинске у таксеним маркама, прописно запечаћени, заједно са осталим прописним документима имају се поднети до 11 часова пре подне одређеног дана.

Накнадне, неодређене и телеграфске понуде неће се примати.

Из канцеларије Техничког одељења Краљевске банске управе у Скопљу — V бр. 7390 од 11 априла 1938 године.

С. О. 2533

1—3

**ДОЗВОЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ ФАБРИКЕ — ЛУ-
ШТИОНИЦЕ ПИРИНЧА, ГРАШКА И ЈЕЧМА
У СКОПЉУ**

Ђорђе Трипчанчевић и Никола Јефтиминовић из Скопља, молили су Краљевску банску управу да им изда дозволу за подизање фабрике — луштионице пиринча, грашка и јечма у Скопљу.

Поводом ове молбе Краљевска банска управа обавиће на лицу места комисијску расправу на дан 19 априла 1938 год. у 10 часова пре подне а на основу одредаба §§ 108—113. Закона о радњама у вези § 455(1) истог закона.

Краљевска банска управа овим обавештава све заинтересоване да сваког радног дана могу у канцеларији Одељења за трговину, обрт и индустрију разгледати нацрт и планове који се тичу подизања овог предузећа и учинити своје евентуалне приговоре писмено до дана расправе, а усмено на самом рочишту расправе.

Скреће се пажња да у колико јавне запреке не постоје, да ће се дозволити подизање овог предузећа.

Из канцеларије Краљевске банске управе — Одељења за трговину, обрт и индустрију VIII бр. 2395/38 — Скопље.

С. О. 2507

2—2

**ИЗДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП СЕНОКОСА ИЗ
ПАРКА БОЛНИЦЕ У КУМАНОВУ**

На основу Закона о државном рачуноводству и Правилника за извршење законских одредаба из одељка „Б”, управа Бановинске болнице у Ку-

манову одржаће прву усмену лицитацију за издавање под закуп сенокоса из болничког парка за лето 1938 год.

Лицитација ће се обавити на дан 28 априла 1938 год. у 11 часова пре подне у болничкој канцеларији.

Кауција се полаже на болничкој каси најдаље до 27 априла 1938 год. у 10 часова пре подне.

Ако прва лицитација не буде успела било из којих разлога, друга лицитација одржаће се на дан 20 маја 1938 год. у 11 часова пре подне.

Величина кауције, услови и остала обавештења могу се видети сваког дана у канцеларији управе болнице за време радних часова.

Позивају се заинтересовани на ову лицитацију.

Из канцеларије Бановинске болнице у Куманову, бр. 937 од 22 марта 1938 године.

С. О. 2496

2—3

ИЗГУБЉЕН ОРУЖНИ ЛИСТ

Пре петнаест дана изгубио сам мој оружни лист издат ми од Начелства среза кавадарског под бр. 190/1929 год. за моју двоцевку, ловачку пушку број 12 и овим га оглашавам за неважећи.

Апостоловић Јано из села Радња, општина Крњево, срез Кавадар.

З. О. 1582

3—3

ОЧИНСКО ОДРИЦАЊЕ

Мој син Смаил Али Садик напустио је моју кућу и кућну заједницу и не слуша моје савете. С тога се овим одричем мога сина Смаила, искључујем га из кућне заједнице и недам му од моје имовине ништа.

У Вирчи, 10 марта 1938 год.

Али Садиковић-Пеливански, земљоделац из села Вирче, среза цареве-селског

З. О. 1595

3—3

ОЧИНСКО ОДРИЦАЊЕ

Моји синови Русе и Насте приграбили су безвласно у моме осуству све моје имање и почели га расипати на штету моју и остале моје деце; с тога се овим одричем мојих синова Русета и Насте, искључујући их из наслетства и свих осталих права законите деце, не признајући никакве њихове дугове којим су оптеретили моје приграбљено имање.

Соломан Чанговић, млекар из Галичника.

З. О. 1633

1—1

Рад банског већа Вардарске бановине VIII редовног сазива

(Наставак)

У вези са развијањем туризма, Краљевска банска управа је у границама својих средстава, помагала разне организације планинара, туристичка друштва, као и поједине општине (Охрид, Ресан, Сурдулица, Дебарска бања). На жалост код наше широке публике још није довољно продрла свест о привредном значају туризма, те се са много страна запажа недовољна активност или пребацује на општу управу оно што би приватна иницијатива имала да уради. И поред прописа Уредбе о туризму, још ниједно туристичко место — сем Охрида — било то град или варош, није организовало своје, општинске туристичке одборе.

Занатство је показало извесно оживљавање у вези са грађевинском делатности. Нови занати развијају се нормално, док има заната који опадају, било због конкуренције индустријских производа, било услед промена у навикама и животу, док је кућна радиност у опадању. Краљевска банска управа се стара, колико је у њеној моћи, да помогне и унапреди занатство и кућну радиност, који заузимају тако важно место у нашој градској привреди.

Индустрија у овој бановини била је доста запослена, и то како старија предузећа (Лесковац), тако и млађа у осталим деловима бановине. У току године било је и нових тековина, а у изгледу су и друге, за које су тражене или дате претходне дозволе. Струмица и Охрид добиле су своје електричне централе. Захваљујући повољнијој коњунктури за руде, рудници су доста запослени, а припрема се још и експлоатација галенита у Кратовском срезу.

Привредне коморе и професионална удружења су вршили задатке негде активније, а негде и посве лабаво. Коморе су давале сугестије у многим питањима привредне активности а у исто доба браниле своја професионална права. Нарочито су била удружења активна кад се тицало борбе против безправног рада који је узео неповољне размере.

Стручно школство. — На територији ове бановине има 75 стручних школа (занатских, трговачких и индустријских) ресора Министарства трговине и индустрије, које су под непосредним надзором повереног ми одељења. У свима овим школама било је школске 1936/37 године 8.034 ученика-ца, 134 редовних и 466 хонорарних наставника-ца. Број свршених ученика-ца исте школске године износи 1.048.

Од наведеног броја ученика-ца само мало њих (1—2%) продужило је своје школовање на вишим школама у земљи и иностранству, а сви остали су ушли у привреду, највећим делом у Вардарској бановини, као стручно особље (занатлије, трговци, чиновници банака и привред. предузећа, радници и пословође фабрика и др.).

С малим изузетком све стручне школе у погледу стручне наставе лепо напредују, захваљујући строжијем надзору, чешћим инспекцијама, одабирању управника и наставника по способности, завођењу јаче дисциплине и строжијем оцењивању. Такође је појачана и делатност на културном и националном подизању омладине (разним предавањима, стварањем певачких друштава и књижница, прослављањем Св. Саве, јачим учешћем у националним манифестацијама и друштвима и др.). Разуме се, да ће успех у свему бити још већи, када буду решена: питање уџбеника, питање снабдевања школа машинама и училима, питање радионица за практичну обуку, као и питања школских зграда.

Упис у школску 1937/38 годину показује веће интересовање за стручне школе. Такође се примећује, да се све више траже и радо запосљавају свршени ученици стручних школа, а повољна мишљења старешина запослених ученика потврђују да школе с успехом постижу постављени задатак, и поред материјалних тешкоћа. То је показала и изложба ђачких радова приликом прославе 25-годишњице ослобођења Јужне Србије, која је за многе била право изненађење.

У току ове буџетске године затворене су две женске занатске школе које нису имале законске услове за даље постојање, а створена је једна таква школа (у Врањској Бањи).

Да би се омогућио бољи успех сиромашним ученицама утрошено је из средстава Фонда замагање стручних школа ове бановине 45.000 дин. Ова је сума подељена на 30 стручних продужних школа, с тим да се набаве уџбеници и при свакој школи образује књижница уџбеника. Такође су из бановинског буџета додељиване помоћи и стипендије за школовање сиромашним ученицима коју су то заслужили својим успехом и владањем.

Што се тиче буџетирања школа у току ове буџетске године која је на измаку оно је текло нормално са малим изузетком.

Из свега изложенога види се вилики значај који има за привреду ово одељење. Предлог буџета је заиста мали према обиму потреба али се више није могло. У исто време он претставља минимум испод којег се не може, те се надам да ће остати онакав како је предложен.

*

Г. Бан изјављује да још има експозе Финансијског одељења па ће после тога отворити дискусију.

Добија реч начелник Финансијског одељења г. Милојевић Александар који чита свој експозе:

Е К С П О З Е

Начелника Финансијског одељења Банске управе
по предлогу буџета расхода Финансијског
одељења за 1938/39 год.

Предлог буџета расхода Финансијског одељења Банске управе за 1938/39 годину износи укупно Дин. 5,339.981.— и то: редовни расходи Дин. 4,909.981.— и ванредни Дин. 430.000.— По сада важећем буџету, кредити за Финансијско одељење одобрени су укупно Дин. 5,726.614.— и то: редовни расходи Дин. 5,196.614.— и ванредни расходи Дин. 530.000.—

Према томе садањи предлог буџета Финансијског одељења за 1938/39 годину мањи је за Динара 386.633.— и то: код редовних расхода за Дин. 286.633.— и код ванредних расхода за Дин. 100.000.—

А. Лични расходи:

По партији 212 поз. 1 плата — периодске повишице и положајни додаци чиновника, извршено је повећавање садањег буџета за Дин. 66.918.— из разлога због повећања припадности службеника по најновијој Уредби и што се предвиђају четири нова места чинов. приправника због наглог пораста послова, како на ликвидацији, исплати тако и на књижењу докумената за народне школе, који је посао са садањим особљем немогуће на време обављати, а сви послови у Финансијском одељењу морају бити увек ажурни због редовног прегледа касе сваког месеца, слања тих прегледа Главној контроли, и спремања на време завршног годишњег рачуна. Поред тога старији чиновници, морају се увек употребљавати ради прегледа и контроле прихода свих бановинских установа. Са овим повећањем особља, и послови ће бити на време свршавани.

По парт. 212 поз. 2 плате — периодске повишице званичника смањено је за Дин. 960.— из разлога, што је досадањи званичник прешао у чиновнике, а сада се предвиђа званичник шофер у почетној групи.

По парт. 212 поз. 3 плате — периодске повишице служитеља остале су исте као и у садањем буџету.

По парт. 212 поз. 4 додаци лични и породични повећани су за Дин. 29.000.— на основу Уредбе Министарског савета и повећању припадности државних и бановинских службеника.

По парт. 213 награде дневничарима повећане су за Дин. 21.068.— такође према Уредби Министарског савета и што се и овде предвиђа једно ново место званичника-дневничара и то специјално дактилографа, кога Финансијско одељење данас нема, те дактилографске послове обављају сами чиновници, чији посао услед овога заостаје.

По парт. 214 поз. 1 и 2 додаци и хонорари повећани су за свега Дин. 3.000.— за органа Главне контроле, чији се је посао после преласка на бановину издржавања народних школа удвостручио тј. ово његово повећање износи у висини 20% смањеног хонорара, тако да он са овим повећа-

њем не прима ништа више него што је то раније примао, када није било извршено смањење.

По парт. 215 поз. 1 личне пензије повећане су за Дин. 10.149.— услед нових пензионисања бановинских службеника.

По парт. 215 поз. 2 удовичке пензије остале су углавном исте као и у садањем буџету.

По парт. 215 поз. 3 додаци лични и породични свих пензионера повећани су за Дин. 11.480.— услед нових пензионисања.

По парт. 215 поз. 4 на пензионисање свих чиновника и службеника остао је исти износ као и у садањем буџету.

По парт. 215 поз. 5 помоћи — народна признања повећана су за Дин. 100.000.— о чему је начелник Управног одељења дао своје специјално образложење и потребу за ово повећање.

По парт. 216 допринос пензионом фонду бановинских чиновника и службеника смањен је за Дин. 20.000.—

Укупни лични расходи у Финансијском одељењу износе Дин. 1,523.581.— који се деле на активно особље Дин. 939.560.—; на додатке и хонораре начелницима одељења и органу Главне контроле Дин. 125.000.— и на пензије и помоћи у целој бановини Дин. 459.021.— што чини 29% од целокупног износа расхода по предлогу буџета Финансијског одељења.

Б. Материјални расходи

По парт. 217 путни трошкови и дневнице за службена путовања повећани су са Дин. 10.000.— из разлога да би Финансијско одељење путем својих контролних органа могло развити што већу делатност како на прегледима, тако и на контроли код свију бановинских установа и осталих надлештава која прикупљају бановинске приходе, у циљу што ефикаснијег стварања бановинског прихода који се буџетом предвиђају.

По парт. 218 поз. 1 за канцеларијске и манипулативне трошкове извршено је повећање за Динара 63.500.— у главном за провизију Поштанској штедионици услед наглог пораста промета чековног рачуна за исплате које Финансијско одељење обавља за издржавање народних школа и за одржавање зграде Банске управе, пошто се сва одељења бановине концентришу на једно место, те су ови кредити који су до сада били код појединих одељења сада тамо укинати.

По парт. 218 поз. 2 за куповање железничких карата кредит остао исти. По парт. 218 поз. 3 сви трошкови око израде, састава, штампања и повеза бановинског буџета и завршног рачуна, повећани су за Дин. 15.000.— из разлога што се је овај кредит показао сада недовољан, када се узме у обзир да се предлог буџета ради и коричи у 110 примерака а дефинитивно одобрен буџет ради и коричи у 200 примерака и најзад завршни годишњи рачун са свима прилозима у најмање шест примерака, ради благовременог разрешења од стране Главне контроле.

По парт. 218 поз. 4 кирије смањења су за Динара 305.600.— из разлога што се од 1 маја ове

године сва одељења Банске управе усељавају у новоподигнуту зграду Управе полиције, где се кирија неће плаћати, услед тога што је бановина за довршење нове зграде дала општини скопској бескаматни зајам из закљученог зајма од 20,000.000 динара за подизање банске палате, до кога је времена Општина дужна зајам да врати а Банска управа да не плаћа никакву кирију.

По парт. 218 поз. 5 осигурање бановинских зграда и намештаја, кредит је повећан за 30.000 динара из разлога што су слични кредити за осигурања код свију бановинских установа брисани и концентришу се на једно место, у Финансијском одељењу, које је и законом позвано да се стара о целокупној бановинској имовини.

По парт. 218 поз. 6 трошкови за огрев и осветлење остали су исти.

По парт. 218 поз. 7 за набавку летњих и зимских одела за шофере и служитеље кредит остао исти.

По парт. 218 поз. 8 таксе по споровима смањене су за 500 динара.

По парт. 218 поз. 9 општински прирези на бановинска имања смањени су за Дин. 15.000.— јер нема потребе да буду предвиђени у већем износу.

По парт. 219 паушал за путне трошкове и дневнице органа Главне контроле за преглед и разрешење годишњих рачуна смањен је за Динара 10.000.— с обзиром да је прошле године разрешено 6 годишњих рачуна почев од 1931/32 год. до закључно 1936/37 тако да се у овој години има разрешити годишњи рачун за 1937/38 и годишњи рачуни бивших области за 1929/30 и бановински за 1930/31 год. чије разрешење није могло прошле године да уследи, из разлога што документа нису визирана, те их претходно орган месне контроле треба да прегледа и спреми предлог за разрешење, на основу чега се позивају органи Главне контроле.

По парт. 220 издржавање бановинских путничких аутомобила и осталих потреба за исте, кредит је повећан за Дин. 80.000.— у главном за набавку једног новог путничког аутомобила за спољну службу, пошто је досадањи дотрајао те се мора расходовати и изложити продаји. За набавку овог новог аутомобила утрошило би се највише до Дин. 70.000.—

Бановински дугови

По парт. 221 поз. 1 ануитет по зајмовима срезова: скопског и жеглиговског и бив. округа врањског остао је исти.

По парт. 221 поз. 2 ануитет за Дечји дом Краља Александра у Скопљу остао је исти.

По парт. 221 поз. 3 ануитет по зајму од Дин. 20,000.000.— за подизање банске палате који је зајам прошле године закључен смањен је за Дин. 500.000.— из разлога што овај зајам неће бановина подићи одмах у целости већ у траншама од по 5,000.000 динара, тј. онако како радови на подизању банске палате напредују те за ову годину неће бити потребан већи ануитет од предвиђеног.

По парт. 221 поз. 4 унет је нов ануитет дру-

штву „Злетово Мајнс Лимитед“ по закљученом зајму од Дин. 7,000.000 у износу од Дин. 260.000.— тј. половина колико је бановина дужна свој део да сноси, а половину сходно решењу Министарског савета сноси држава. По овом зајму дугује се у ствари Дин. 4,666.666,66 а остатак друштво је поклонило, тј. оно учествује са својим делом за намењени циљ зајма.

По парт. 222 поз. 1 на достојно претстављање Банске управе у земљи и на страни смањено је Дин. 2.00.—

По парт. 222 поз. 2 на поверљиве циљеве смањено је Дин. 6.000.—

По парт. 223 потребе за стан и канцеларије Бана смањено је за Дин. 100.000.—

Ванредни расходи

По партији 224 унет је нов кредит од 100.000 динара за оправку свих бановинских зграда. Бановина има својих зграда по срезовима (среске зграде) као и остале бановинске зграде које је потребно с времена на време оправити да не би дошло до њиховог руинирања.

По парт. 225 обавезе бановине из ранијих година смањене су за Дин. 200.000.— из разлога што бановина већих обавеза и нема.

По парт. 226 и 227 за припрему одбране из ваздуха, опрему и издржавање ватрогасних чета, кредити су остали исти као и у садањем буџету.

Као што је напред изложено материјални расходи Финансијског одељења чине 71% целокупног износа расхода Финансијског одељења, подељени углавном у три групе и то: на управне трошкове, бановинске дугове, и ванредне расходе. Највећи материјални расходи иду на отплату ануитета по ранијим дуговима и по сада закљученим зајмовима.

По парт. 245 поз. 1 и 2 (буџет. резервни кредити) предвиђено је по овом предлогу буџета сума од 800.000 динара а по сада важећем буџету предвиђено је 500.000.—, дакле сада је предвиђено + 300.000.— јер ранија сума није била довољна.

*

Г. Бан на то изјављује: Господо бански већници, саслушали сте експозе VI, VII и VIII одељења, а јуче сте чули експозе осталих одељења и примили њихове буџете, па вас молим да се јави за реч ко жели да говори о наведена три експозеа.

Одмах се јавља за реч већник среза неродимског г. Милан Никшић, који чита свој говор:

Господине Бане, господо већници!

Пуних 30 и више година просвета је била моја струка, те се надам да ми колеге неће замерити што се осећам најповзванији да у име своје и својих колега изнесем овде своја опажања на прилике и потребе народних школа у нашој бановини, уколико оне имају везе са данашњим претресом пројекта буџета Просветног одељења.

Као што смо из експозеа г. начелника чули од 1 априла 1937 године издржавање народних школа прешло је са буџета општинских управа на те-

рет буџета бановине и оно се врши по уредби и правилнику г. Министра просвете.

С обзиром на све тешкоће с којима се и школа и учитељи деценијама имала борити, разумљиво је са коликом је радошћу овај новитет примљен и поздрављен од свију пријатеља школе и просвете.

Ова одлука надлежних фактора уливала је код учитеља наду да ће сад бити више разумевања, више познавања прилика, више добре воље и најзад и више средстава на расположењу за успешан рад у школи.

Али на жалост, господо, из података који су нам од стране учитељства достављени, та штедња и вечита економска криза изгледа да су и овде учинили своје. Место да овом приликом на концу године овог новог школског живота, са задовољством посматрамо корисне плодове овог напредног новитета, ми констатујемо да овај начин издржавања школа у многим школама погоршао је стање школе затечене од 1 априла 1937 године.

Вама је господо познато какав утицај на школу може имати школски служитељ. Његова дужност као служитеља не састоји се само у свршавању наредба свога управитеља односећа се на благовремено снабдевање школе пијаћом водом за децу, на благовремено ложење пећи, на одржавање примерне чистоће у школским просторијама и двориштима, него се његова дужност састоји и у обделавању и одржавању школских вртова и школских башти.

За оваку тешку службу одређено је буџетом за 1937/38 год. просечно плата од 200 до 250 динара месечно или око 7 динара дневно. Значи да је школски служитељ у овој години био најмање плаћени физички радник у целој бановини.

Друга моја примедба, господо, односи се на питање огрева школе и наставника.

Највише кукњаве и незадовољства, господо, од стране учитеља скоро у свима школама ове зиме могло се чути противу недовољних кредита за огрев у школама. Овде су, господо, учињене две замерке. Једна је што су уопште мали и недовољни кредити додељивани школама по овој позицији. Друга је што се при расподели ових кредита на поједине школе нису узимале у обзир месне прилике и цене дрвима у појединим крајевима, него се овај кредит паушално додељивао. Обе ове замерке дају се за ову годину правдати разлогом што је ово био почетак и није се имало искуства и потребних података.

Оскудица у огреву ометала је правилан и нормалан рад у школи.

Са задовољством констатујем да је Краљевска банска управа да ово зло, ако не да потпуно излечи, да га бар ублажи, у пројекту буџета за 1938/39 год. обе ове позиције и на школске служитеље и на огрев повећала, са по десет процената. Само ми је ипак жао што нису били у могућности да у пуној мери задовоље ове две насушне потребе.

Рекао сам господо да ни предвиђено повећање од 10% на ове школе неће бити довољно да задовољи ову потребу и не даје нам гаранције да

због оскудице у огреву неће у идућој години настава бити ометана. Нарочито с обзиром што се са овим огревом по закону имају користити наставници народних школа.

Али кад већ није могуће ову позицију повећати и кад се мора штедети и онамо где штедњи нема места, онда молим Господина Бана и начелника Просветног одељења да са начелником Финансијског одељења нађе пута и начина да се кредити за огрев школама додељују не по кључу и сразмери према прибраним средствима и потребама осталих одељења, него да се исти достављају у оно време када су дрва у дотичним крајевима најјевтинија. То је лето и у почетку јесени.

Сума предвиђена по парт. 113 поз. 1 за оправку и кречење школа остала је и у овом пројекту буџета иста као и за буџетску 1937/38 год. Налазим да је и она мала и сасвим недовољна да задовољи хигијенске и здравствене потребе наше деце, али верујем да су овај недостатак уочили и г. Бан и његов начелник Просветног одељења, па да се с обзиром на штедњу није могло више учинити.

Из буџета за 1937/38 годину види се да је предвиђена прилична сума за набавку књига за школске књижнице и претплате на препоручене службене листове.

Дозволите ми, господо, да на крају мог излагања ма и летимично укажем на још две важније стварчице, које нису уопште ни у овом пројекту буџета ни у буџету за 1937/38 годину никако предвиђане.

Од како постоје школе у малој предратној Србији, а касније и у ново-ослобођеним крајевима одувек се школама давао извешан кредит ма за и најскромније обављање светосавске прославе. Тај дан не само да је био дан радости за малишане и њихове родитеље, него је то био још и дан негдашње наше славе и величине, којом се приликом оживљавају светле успомене како на великог српског просветитеља тако и успомене на историјско доба Немањића.

Не могу да пропустим да овде са задовољством не изнесем један случај где је једна општина насељена од самих Арнаута послала управитељу школе новчану помоћ за прославу Св. Саве са пропратним актом у коме каже да се поклон шаље школи, јер општинска управа поштује и цени значај Св. Саве и његове прославе.

Молио бих г. Бана и начелника Просветног одељења да ово имају у виду приликом састављања буџета за наредну годину и предвиде за ову сврху ма и најскромнију суму.

Школски вртови увек су били угледна добра на којима се наш народ поучавао у калемљењу, расађивању, садњи воћака и другог. Просветне власти су увек расписима указивале учитељима на значај школских вртова и учитељи су упућивани на угледно искоришћавање школског имања. Школски су вртови одувек служили на част и учитељима и просветним властима. Нису ретки случајеви да су учитељи награђивани за свој успешан пољопривредни рад.

Молио бих Банску управу да и ову потребу

има у виду приликом састава наредног буџета и предвиди извесну суму колико то буде могуће.

Мени је особито мило и захвалан сам у име колега банских већника г. начелнику Просветног одељења на оним ласкавим речима о раду и љубави младих наставника у овој бановини, према школи и своме узвишеноме позиву и желео бих да се њиховом младалачком жару додају у потпуности и потребна материјална средства, да они могу свој васпитачки позив до крајњих граница могућности успешно изводити на корист школе и нације.

*

Јавља се за реч бански већник за срез грачанички г. Милан Тасић, који захваљује што је у буџет унета сума за подизање гимназије у Приштини, па моли да се то и оствари.

Г. Бан примећује да ће то бити урађено. Каже да су досад биле расписане две јавне лицитације али обе нису успеле. Сада су цене повећане и биће оглашена трећа лицитација па изражава наду да ће ова трећа лицитација успети, па верује да ће радови отпочети у току месец дана.

Реч добија бански већник среза пчињског г. Стојан Јовановић-Шокар који говори о школским приликама, напомињући да се за просветне прилике не може потужити, јер школа има довољно. Нарочиту пажњу треба посветити наставницима школе, којима треба ставити у задатак да народ подучавају у свим пољопривредним гранама, а нарочито у пошумљавању. Школа треба да шири ту пропаганду, да би дете још из малена било упознато са важношћу пошумљавања. Треба уопште ширити културу у народу подизањем читаоница и књижница. Исто тако треба неговати соколство коме се такође мора поклонити озбиљна пажња. Школе треба благовремено снабдети са огревом, у коју би сврху било потребно да постоји резервни кредит, из кога би се дрва на време набављала. Каже да су школски служитељи слабо награђени и налази да би им требало дати плату најмање 300 дин. месечно, ако би се желело да они тачно врше своје дужности.

Говорећи о Техничком одељењу, истиче да су путеви веома лоши, а нарочито каже да је слаб пут Врање — Куманово — Крива Паланка. Сматра да је тај пут од особите важности за привреду, трговину и стратегију. Исто тако истиче значај пута Врање — Големо Село, па моли да се и њему посвети пажња.

Истиче важност и значај удружених здравствених општина, за које каже да су добре и корисне за народ, у толико пре што је лекар директно у народу и што се сељак не излаже великим трошковима када му је потребно да потражи лекарску помоћ. Али се жали да се лекари често премештају и да услед тога здравствене општине дуго времена остају без свога лекара. Прикупљање здравственог приреза иде веома слабо и није убран за 4—5 година, па моли да се нареди општинама да прикупљају тај прирез да се не би нагомилавао, јер ће онда бити теже да се убере.

Врањска бања је веома лековита и врло корисна за народ. Међутим она је веома скупа за сиромашног човека и сиромашнији људи тешко могу у тој бањи да потраже лека, а нарочито од маја месеца када почиње сезона. Предлаже да се купалишна такса снизи и верује да ће се приход надокнадити услед тога што ће бити више купаца. Врањска болница нема довољно послуге и веша.

Маларија је још увек раширена у нашим крајевима и од ње је остало поштеђено свега 20% становништва. Због тога моли да се превентивна средства дају већ у априлу. У вези с тим предлаже да се кинин даје не само здравственим домовима него и удруженим здравственим општинама.

Стара српска царинарница у Ристовцу сада је реновирана и има 30 одељења а у ствари није искоришћена. Предлаже да се иста искористи било за дом старца, било за занатску школу или одржавање течајева.

У вези са експозеом Финансијског одељења не би имао ништа да примети, али напомиње да би таксе на бицикле требало смањити за она лица која их службено искоришћавају.

Реч добија бански већник за варош Прилеп г. Тодор Петровић који каже да би у вези са снабдевањем школе огревом требало школама одмах послати готово новац, па да се издаци доцније правдају исправним рачунима. Налази да заједница дома и школе није испунила свој задатак, јер се ђачки родитељи на заједничким састанцима са наставницима снебивају да им искрено даду своје примедбе. Као пример износи незгодне прилике у Прилепској гимназији, па зато предлаже да се пошаље једна комисија из Банске управе да извиди и уклони све те нездраве појаве.

Затим износи питање скопског дневника „Вардар“, па каже да је штета да наш Југ нема своје гласило. Истиче да је ранији Бан на прошлогодишњем банском већу обећао да ће лист ускоро покренути, али да од тога није било ништа. Каже да нашу бановину не можемо замислити без свога гласила на своме народном језику у времену, када се већ појављују листови на страном језику. Апелује на г. Бана да се овом питању поклони пуна пажња и са издавањем таквог листа што пре отпочне.

На ово г. Бан одговара да ће по његовом обавештењу приватном иницијативом ускоро почети у Скопљу да излази локалан лист.

Већник г. Петровић наставља да говори о путевима у своме крају, па каже да је мориховски крај отцепљен од центра и читавог света, јер има села која су удаљена по 60 км. од пута. Путова нема сем оних који су остали од времена рата. Моли да се нађе могућност да се општински путеви кулуком оправа и доведу у исправно стање.

Бан г. Новаковић одговара да Банска управа нема ништа против тога да се општински путеви оправљају кулучарином, одређеном за бановинске путеве, али за такве случајеве општинске управе треба претходно да поднесу претставку Банској управи.

После тога већник г. Петровић излаже да је

чувени Расим-бегов мост у дотрајалом стању и да су две општине спремне да даду једна 100.000.— а друга 50.000.— за његову оправку, али то ипак није довољно, па зато моли да Бановина да извесну помоћ за изградњу тога моста.

Говорећи о бановинској болници у Прилепу, каже да нема довољно просторија а да рубље и постелне ствари нису замењивани већ 10 година, па моли да се додели од стране Банске управе извесна помоћ за набавку рубља и постелних ствари за бановинску болницу у Прилепу.

Бански већник среза подгорског г. Павле Милић захваљује г. Бану што је буџетом Управног одељења одобрио кредит за помагање националних радника, али сматра да је тај кредит сасвим мали. Истиче да је смањен фонд за подизање основних школа и налази да је сума од 1,500.000.— динара сасвим мала за подизање основних школа. Путеви су у лошем стању и исте треба поправљати. Призренска болница има свега два лекара али нема подесне зграде ни довољан број кревета. Предвиђен је кредит за подизање нове болничке зграде па моли да се отпочне са радовима још с пролећа.

Г. Бан одговара да ништа не стоји на путу подизања бановинске болнице у Призрену, али општина треба да се постара за земљиште.

Добивши реч, већник за град Лесковац г. Стаменковић Гавра истиче важност Сијеринске бање и каже да би и та бања била активна као Брањска и Каталновска бања, када би и у њој било повољно решено стамбено питање. Када би се одобрио регулациони план, учитељско друштво из Лесковца подигло би у Сијеринској бањи свој дом, а исто тако би подигла своју зграду и једна здравствена задруга која је за ту сврху и основана, али да би се све то постигло, треба одобрити регулациони план. Исто тако моли Банску управу да се поправе купатила у Сијеринској бањи.

Реч добија бански већник за срез струмички г. Хаџијевић Мане и говори о школским приликама у своме срезу, па каже да су кредити за набавку дрва за огрев школа довољни, али да новац треба слати унапред. Служитељи су довољно награђени и није тачно да служитељ мора да обрађује школску башту, јер ако је учитељ на своме месту, он ће то радити заједно са децом.

Од г. начелника Техничког одељења тражи обавештење о путу Струмица—Удово, чија је изградња отпочела пре 5—6 година па још није готов.

Начелник Техничког одељења г. Николић Љубомир одговара г. Хаџијевићу да је расписана лиценцијација за поправку тога пута.

Говорећи о Санитетском одељењу, каже да многе вароши са 5—6.000 становника имају своје болнице, а Струмица која има преко 10.000 становника нема болнице. У Струмици влада у велико маларија. Тражи да се на сваки начин бар следеће године у Струмици подигне болница. Моли да се здравственом дому у Струмици додели извесна сума за набавку кинина.

Реч добија већник за срез кривопаланачки г. Јаћимовић Мита, који чита свој говор:

Господине Бане, Господине Подбане,
господо начелници и бански већници,

Срез кривопаланачки кога ја овде претстављам као бански већник, мислим да је најсиромашнији у целој бановини, који уопште нема никаквих својих прихода, сем печалбарство које нам је остало такорећи у наследство од наших предака, печалбарство у моме крају пре извесних година било је дошло на потпуно сурнисање, јер један радник печалбар пре 2—3 године радио је дневно од 5—10 дин., а један добар мајстор 15—20 динара. Овакво стање радника трајало је све до доласка на владу г. др. Милана Стојадиновића; по доласку на владу г. Стојадиновића наш сељак печалбар почео је да расте и да се поправи за непуне три године данашње владе, радник је побољшан тако добро да један обичан радник ради данас дневно од 15—20 динара, а један мајстор од 25—35 дин. дневно, нашта радник у пуној мери захваљује данашњој Краљ. влади и осећа њено заузимање.

Јуче сам у експозеу г. начелника Просветног одељења чуо да је напоменуо повраћај отварања гимназије у Кр. Паланци, што ме врло радује и задовољава а не само мене господо, него ово главно питање тангира цело живље среза кривопаланачког, коме би се вратила једна стара тековина гимназија коју смо имали још за време турске владавине, а изгубили смо је 1936 године из којих разлога то не знам, али свакако да је по среди политика, пошто нам је посланик кога је народ бирао отишао странпутицом, стварно он је отишао, народ је њега зато осудио и остао на своме правом гледишту.

Поред тога не могу да пропустим а да се не захвалим г. Бану и г. начелнику Просветног одељења, на њиховом свесрдном заузимању при деоби помоћи срезовима те је добивеном помоћи дефинитивно довршена школа у Ранковцу а пружиле су још извесне мале помоћи и другим школама у срезу наше, ове буџетске године која већ истиче.

Још морам напоменути господо, да срез кривопаланачки сада има у изградњи школску зграду у Отошници планску, која је доведена до крова и за коју је народ дао све оно што је могао, камен, песак и земљани радови све је кулуком израђено, остали је рад извођен за новац, докле је имала. За кровну конструкцију село Отошница недовољно је добила од Банске управе помоћ од 10.000 динара и грађу припремила чим се време побољша наставиће се рад на истој, да би се ове године могла школа у Отошници довршити потребна је једна већа сума помоћи од 70—80.000 динара, за коју молим да се одобри.

Тако исто у изградњи су школе у селу Габру, Киселици и Малој Црцорији без плана које би такође требало помоћи у довршењу истих.

Исто тако морам нагласити да у моме срезу има већ израђених школских зграда а недовршених у селу Жидилову станови, селу Трнову станови, Огуту приземна учioniца и Лукама приземље, за чије довршење не треба велика помоћ, али свакако једна сума од 15—20.000 динара, да би се и она једном довршила.

Даље, желео би да проговорим нешто и о експозеу г. начелника Техничког одељења.

Господине Бане, о саобраћајним приликама у срезу кривопаланачком немам потребе да много говорим какве су, јер лично сте се уверили када сте прошле године долазили у Криву Паланку. На самом државном путу местимично не може се слободно пролазити, а тада може се помислити како је на путевима који нису државни. Државни пут Куманово — Крива Паланка — Деве Баир од 40 километара па до границе скроз је неисправан. Да би се овај државни друм могао довести у исправно стање, господо, треба огромна сума кредита из јавних радова за коју малим г. Бана и г. начелника Техничког одељења да учине предлог Краљевској влади и ову суму издејствују.

Да би се државни пут о коме се говори могао заштитити од бујица и потока, предлажем да се издејствује кредит из јавних радова од Краљевске владе, да би старо речно корито у Ранковцу пресекао и ранковачки поток врати у старо речно корито, као што је то предложио технички одељак из Криве Паланке Банској управи.

Тако исто могле би се све бујице у ранковачком, љубинском, гиновском, петраљичком, псачком и мондивњачком пољу пресећи и очистити кулуком, чиме би био сачуван државни пут.

Бановински пут Крива Паланка — Трговиште не може се уредити без огромних материјалних издатака, те молим Банску управу да се одреди једна већа сума помоћи из бановинског путног фонда и да се настане да се сви пропусти на досада прокрченом путу израде, како би се народ могао бар донекле служити путем.

На послетку дозволите ми да изнесем још једну важну потребу среза криво-паланачког која је неопходно потребна да се задовољи. Срез криво-паланачки по бројном стању становништва заузима 13 место у бановини а по површини 9 место, ако се не варам, те овај овако велики срез, који је удаљен од железничке пруге нема бановинске болнице. Кад би се десио случај да се неко разболи у Караманици, до кумановске бановинске болнице треба му да пређе 100 километара ради лекарске помоћи. И здравом човеку оволики пут напоран је, а може се замислити шта је то за болесника. Стога молим да се у Кривој Паланци отвори амбуланта са десетак кревета и једним лекарем, ради указивања прве помоћи болесницима.

Истовремено молим да се осигура у овим крајевима кинин који је потребан за лечење противу маларије, јер здравствене станице у срезу криво-паланачком забележиле су око 4.500 болесних од маларије, од кога броја је утврђено да су заиста боловали од маларије 3.700. Да је било кинина до краја ове године број оболелих био би свакако мањи.

Оволико сам имао да кажем.

*

Г. Бан после тога у 10.50 ч. даје одмор од 10 минута.

По свршеном одмору реч добија бански већник за срез дојрански г. **Радовић Петко** који из-

јављује да је просвета најважнија од свих осталих ресурса. Банска управа треба нарочиту пажњу посветити учитељима и исте упућивати да одржавају аналфабетске течајеве, а учитељице да се старају за одгој домаћица. У нашем срезу учитељи добро врше своје дужности. Ниједан срез није толико пострадао колико дојрански а нарочито услед земљотреса 1931 године. Основна школа у Валандову није још увек довршена. Сматра да је кривица до бив. управитеља школе да то није извршено, услед чега се сада школа налази у згради која уопште и не личи на школу. Апелује да се зграда која је већ под кровом што пре доврши.

Срез дојрански нарочито страда од маларије, па би требало отворити маларичну станицу у Дојрану.

Моли да се пут Струмица — Варош — железничка станица што пре доврши, јер је то један од најважнијих путева у сваком погледу. Остали су путеви добри. За оправку путева употребљава се и бановинска и општинска кулучарина, али мостови који су срушени за време рата као и ратни пут који су Немци подигли треба оправити и оспособити за промет у толико пре што ти путеви имају туристички значај.

Реч добија бански већник за срез штипски г. **Филовић Моне** каже да је народ у његовом крају веома сиромашан и једва је подигао једну општинску зграду у Лаковици за општинску судницу а сада срески начелник и посланик терају народ да зида и другу општинску зграду а она прва је празна. Нека су села сад удаљена од општине по 4 сата хода.

Већник за срез власотиначки г. **др. Радул Велашевић**, говори о значају соколства па наглашава да соколство нарочито оскудева у техничком особљу. Апелује на начелника Просветног одељења да својим старешинским утицајем допринесе код учитеља да се свесрдније посвете раду у соколству. Соколско друштво оскудева у просторијама за вежбе. Захваљује се Банској управи што је дејством исте у Власотинцу Дом за соколе потпуно осигуран.

Апелује да се школа у Горњем Ораху премести, пошто по мишљењу стручњака она не може да опстане на месту где се сада налази услед бујица. Моли да се чланови одбора за подизање спомен-чесме изгинулим борцима, која је подигнута још 1932 године, да једном већ разрешница, пошто се претходно изврши колаудација и рачуни потпуно ликвидирају. Путеви у северним деловима бановине су веома рђави и по њима не могу да прођу ни обична кола. Народ се слабо одазива кулуку, а кривица лежи у томе што рад на кулучкој обвези није добро организован. Моли да се шефу Техничког одељка да више овлашћења и самосталности за одржавање путева а противу оних који се не одазивају обавези кулука да се примени строжија казна. Исто тако тражи да се Техничком одељку да помоћ у алату јер народ нема чиме да ради. Моли да се главни пут Власотинце — Јастребац — Добро Поље — Црна Трава, који је потпу-

но пропао и оглашен за општински пут поново огласи бановинским односно да се исти доведе у исправно стање бановинским кулуком. Исто тако је и пут Власотинци — Равна Дубрава потпуно пропао.

Болнице су у слабом стању и исте нису у могућности примати све болеснике, па се дешава да се многи болесници морају враћати кућама. Моли да се омогући напредовање у служби болничким служителјима.

После тога чита претставку у погледу трошарине коју су потписали 17 разних угоститељских друштава.

ГОСПОДИНУ МАРКУ НОВАКОВИЋУ,

Бану Вардарске Бановине — Скопље

Господине Бане,

Дужност банских већника је да вас увек упознају са жељама грађана оних крајева одакле су дошли бански већници. Дужност банских већника је и та да моли за помоћ, као и да налази начин како да се омогуће материјална средства за давање помоћи грађанима из бановинског буџета. Свесни изложенога, а умољени од грађана из средине из које смо дошли, а у вези буџета бановине за 1938/39 год. част нам је умолити Вас господине Бане, да се **наплата трошарине на вино и ракију наплаћује паушално** из следећих разлога:

1) Једна од главних средстава прихода грађанима наше бановине у извесним пределима је виноградарство, које је по квалитету вина данас чувено не само у нашој бановини већ и у иностранству. Циљ и бановине и државе је да допринесе у ширењу виноградарства у свима пределима где су климатске прилике подесне за то, уклањајући по могућству све оно што би кочило ширење тога виноградарства, те би наплата трошарине како је предложена уредбом буџета за 1938/39 год. било једно велико оптерећење не само за произвођача већ и за средње и мање точиоце алкохолних пића.

2) Чл. 7 Правилника наплате бановинске трошарине произвођач је изложен једној тешкоћи око прераде вина и пријава члановима Финансијске контроле за прибављање којих података често и због несавесности лица који дају пропратнице, може бити такве тешкоће да дође у питање продаја вина и ракије.

3) Према чл. 16 Правилника не може бити самосталан у погледу рада око сортирања и прављења вина и ракије, као и то да он не може добити члана контроле онда када он хоће, већ када члан контроле буде хтео.

4) Чланом 18 произвођач је изложен ризику и непријатностима приликом транспортовања алкохолних пића.

5) Приликом прибављања пропратница од стране органа општинске управе створиле би се за произвођача несавладљиве тешкоће, које би биле искључиво на штету произвођача, а врло често и злоупотреба.

6) Када се узме у обзир да неке бановине уопште нису примиле нити завеле трошарину, а неке

бановине имају паушални систем, а с обзиром на то што паушални систем траже не само произвођачи већ и угоститељи то другим начином наплаћивање трошарине наишло би на негодовање произвођача и дало би се могућности злоупотребама шверцовања и избегавања наплата трошарине, а на производњу лозе имало би непријатне последице.

Потписници ове претпоставке нису за смањење позиције предвиђене приходом од трошарине, већ моле Господина Бана, г. начелника Финансијског одељења да се иста наплата изврши приликом паушала поделом места и потрошача на неколико класа, па, у договору са угоститељским удружењима, која имају тачне податке о потрошњи пића и о раду, да се расподели та паушална наплата у тромесечним ратама.

У име крајева које претстављамо, молимо Господина Бана, г. начелника Финансијског одељења и господу банске већнике да овај наш предлог приме.

Бански већник г. др. Велашевић после тога говори да стручне школе не дају жељене резултате, па моли да се у том погледу обрати већа пажња.

Бански већник за град Тетово г. **Момировић Никола** налази да су расадници и болнице од великог значаја за народни живот, па каже да постојеће болнице не треба затварати него нове отварати. Није задовољан да се болнице са мање од 10 болесника претварају у амбуланте, него налази да треба повећати број болница и подићи у сваком среском месту по једну болницу.

За нови пут Тетово — Призрен одређен је кредит од свега 50.000 дин. који је сувише мали.

Бански већник за срез скопски г. **Гушчевић Стевко** каже да школа још немамо у довољној мери у Скопској Црној Гори, па моли помоћ за подизање основне школе у Кучевишту, за коју су сељаци спремили материјал.

Бановински шумари не врше своју дужност како треба услед чега је шума пропала. Предлаже да се исти укину, јер су се боље показали сеоски шумари, који имају већи решпект код народа.

Тражи да се трошарина на стоку наплаћује само у случају када се стока прода.

Добија реч бански већник за срез јабланички г. **Марковић Јован** који тврди да имамо врло лоше путеве. Због тога становништво ових крајева је приморано да у место у Лесковац своје производе тера на пијац чак у Ниш који је удаљенији, али за Ниш постоји бољи пут. Услед тога налази да ће пијаца у Лесковцу током времена знатно опасти. Сматра да кривицу сноси шеф одељка г. **Цветановић Божидар**, који припада опозиционој политичкој фракцији и који због тога не жели да излази у сусрет народу који је сада уз владајућу партију, док је исти тај шеф помагао народу док је био у опозицији.

После тога добија реч већник за град Куманово г. **Глигоријевић Тома**, који захваљује Банској управи на старању по питању школства, путева итд. Говори о Зебрњаку па каже да би требало да се у буџет унесе извесна сума за одржа-

вање овога споменика. Тражи да се заврше радови на путу Куманово — Гњилане, захваљује што је довршен пут Старо Нагоричане — Драгоманци. Затим тражи да се поправи пут до Зебрњака и да се посаде саднице поред њега.

Добија реч бански већник за град Призрен г. **Чичкарић Урош**, који каже да пут Призрен—Средачка Жупа данас једва је проходан само за коње, те тражи да се тај пут прошири и оспособи и за кола. То би било од важности како за привреду тако и туризам.

Болница у Призрену није хигијенска. Тражи да се направи већа зграда, која би била репрезентативна према граници Албаније, јер из Албаније долазе болесници на лечење у Призрен. Болесника има око 60—70, а свега су два лекара који нису у стању да све послове уредно свршавају. Бански већник за град Битољ г. **Давковић Благоје** захваљује што је отворена Женска гимназија у Битољу, али одмах каже да зграде за ту гимназију нема, него је привремено смештена у некој општинској згради, па моли да се питање ове зграде што пре реши.

Кредити за одржавање путева су врло мали па би их требало повећати. Моли да се Банска управа заузме да се на путу према Кајмакчалану, који је оглашен за државни подигну потребни мостови.

Болница је у Битољу мала, те предлаже да се подигне у Битољу већа болница. Каже да је неопходно да дом стараца остане и даље у Битољу, и да би требало сем тога у Битољу отворити и дечји дом.

У вези са претставком др. Велашевића о увођењу паушалне трошарине, налази да би такав систем трошарине највише штете нанео ситним угоститељским радњама којих је у овој бановини највише.

Награду за убирање бановинске трошарине треба давати само оним органима који ту наплату директно врше, а не онима који седе по канцеларијама.

Туризам је знатно опао па предлаже да се у буџет унесе већа сума за унапређење туризма.

Добија реч бански већник за срез царевоселски г. **Радојевић Љубиша**, који каже да контролу по општинама у вези са благајничким пословањем требало да врше и рачунски чиновници Банске управе поред полицијских чиновника, јер полицијски чиновници као нестручњаци не могу да приметите све недостатке злоупотребе.

Бански већник за срез кратовски г. **Поп Андоновић Димитрије** сматра да су школски служитељи слабо награђени па би им плату требало повисити. Тврди да учитељи нису на оној висини коју би требали заузимати као просветни радници, па моли да Банска управа о томе поведе рачуна.

Кратовски срез је пасиван крај и нема путева који га везивају са осталим срезовима. Пут Кратово — Црни Врх, који се почео трасирати пре неколико година неопходно је потребан па моли да се у том погледу предузму потребне мере. Изградњу овога пута захтева и интерес туризма.

Добија реч бански већник за срез пољанички

г. **Мишић Станко**, који говори о потреби школа ради просвећивања народа, те предлаже да се буџет Просветног одељења повиси пошто он треба да износи највише од свих бановина обзиром на околност да су сви крајеви први пали у ропство а последњи се ослободили услед чега је културно и просветно највише заостао.

Бан г. **Новаковић** констатује да је листа говорника исцрпљена, па даје реч начелнику Техничког одељења да банским већницима да потребна обавештења.

Начелник Техничког одељења изјављује да признаје да су путеви у бановини врло лоши те да Банска управа предузима све да се то уреди и да се поједини путни објекти поправе. Напомиње да се бановински кулук може употребити за уређење општинских путева, пошто се претходно искористи општински пут. За изградњу пута Лесковац — Лебане расписана је лицитација, а пут Кратово — Злетово се налази у току изградње. За регулацију Мораве држава даје око 35,000.000 дин. из кредита за јавне радове па ће се са тим радовима почети још у току ове године. Мост код Валандова даће се ускоро на лицитацију, а исто тако ће у априлу отпочети радови на мосту на Вардару код Удова. После тога напомиње да шеф Техничког одељка у Лебану Цветановић није искључиво крив за импутиране му кривице од стране банског већника г. Јована Марковића него да ту кривицу уколико је има, носе и његови претпостављени.

Бан г. Новаковић каже у главном:

Господо бански већници, ја вам захваљујем што сте своју улогу као бански већници схватили онако како треба, да би сте допринели да заједнички претресемо питања која су од општег интереса за нашу бановину. Ја знам ваше добре жеље које сте изразили за напредак у свима правцима нашег културног и просветног живота. Али ја нисам скратио буџет из неког цицијаштва, већ из неминовне потребе, јер се већи буџет не би могао ни реализовати. Да је то тако изнећу вам суве цифре које ће вам објаснити све. Овај буџет за прошлу годину до 7 марта остварен је у износу од око 40,000.000 динара, што значи да бисмо још за 20 дана имали да скупимо још 4,000.000 дин., те би значило да је буџет за 1937/38 год. остварен за 44,000.000 динара. Као што видите код нас се појављује један дефицит од 10,000.000 динара и због тога ми не можемо да повећавамо наш буџет, јер немамо нових прихода. Ми, господо већници, не састављамо буџет према расходима, као што раде држава и општине, него састављамо буџет расхода према приходима које имамо. Па ипак, и ово што смо предвидели, то ће првенствено користити народу, јер свака сума која се прикупи одмах се враћа у народ, тако се новац обрће и тиме постижемо да се новац који даје народ употребљава за народне потребе.

Као што видите, смањење сам морао да извршим, а камо среће да сам овај буџет могао да повећам са 10 и 15 милиона динара, као што су то учиниле друге бановине. Ако Министарство финансија прихвати наш предлог да се наша бановина сматра полупасивном онда ћемо добити још Д.

8,000.000.— а не 3,000.000.— динара као до сада. Као што знате, држава је одредила 100,000.000.— динара од скупног пореза која се сума дели на бановине према томе да ли је нека бановина активна односно пасивна, по чему се одређује већа или мања помоћ. До сада је и Вардарска бановина сматрана као активна, али као што знате ми смо сада тражили њено проглашење за полупасивну. Ако се овај наш предлог прихвати, онда ће наш буџет моћи да се повећа.

У погледу предлога г. др. Велашевића, већника из Власотинца да се трошарина наплаћује паушално, налазим да је паушална трошарина неправедна, а и не верујем да би се предвиђени приходи могли остварити. Чак кад би ми г. др. Велашевић са претставницима удружења загарантовао својом личном имовином, да ће се приходи и остварити, ја ипак не бих пристао, јер немам довољно гаранције да би се могао наплатити. Толико сам нашао за потребно да изнесем.

После тога г. Бан пита господу већнике да ли желе да се буџет чита по партијама или га у целости усвајају, на што већници буџет једногласно прихватају.

Бан г. Новаковић најављује да ће на трећој седници бити изнешена друга тачка дневног реда измене и допуне Уредбе о општинским службеницима.

Г. Бан закључује седницу у 13 часова и идућу заказује за 11 о. м. у 9 часова.

ЗАПИСНИК

Треће седнице осмог редовног сазива Банског већа Вардарске бановине одржане 11 марта 1938 год.

ПРИСУТНИ:

Бан Вардарске бановине г. Марко Новаковић, Помоћник Бана г. Димитрије Нешић, начелници одељења и то: начелник Општег одељења г. Милан Маљковић, начелник Управног одељења г. Никола Димитријевић, начелник Просветног одељења г. Љубомир Алексић, начелник Техничког одељења г. Љубомир Николић, начелник Одељења за социјалну политику и народно здравље г. др. Јаков Зарубица, начелник Финансијског одељења г. Александар Милојевић и начелник Одељења за трговину, обрт и индустрију г. Милан Чемериќић.

Деловођа Банског већа г. др. Урош Прица и помоћно особље г. Вујин Александар и г. Костић Јован.

Бан г. Марко Новаковић долази тачно на седницу у 9.10 часова у пратњи Помоћника Бана г. Димитрија Нешића и начелника одељења.

Г. Бан отвара трећу седницу редовног сазива Бан. већа и одређује прозивку банских већника.

После тога г. Бан даје реч начелнику Управног одељења г. Николи Димитријевићу који чита свој експозе по другој тачци дневног реда у предмету измене и допуне Уредбе о општинским службеницима Вардарске бановине.

Господине Бане и господо бански већници,

Друга тачка дневног реда овога редовног заседања Банског већа јесте претрес предлога Уред-

бе о изменама и допунама Уредбе о општинским службеницима од 1934 године.

Банско веће је у 1934 години донело Уредбу о општинским службеницима, која је и данас у примени са извесним изменама, које су усвојене од стране Банског већа и одобрене од Господина Бана у марту 1937 године.

Вама је, господо већници, добро познато, да су послови општине веома разгранати и да у делокруг рада исте спадају сви послови, који се тичу општинске заједнице како из наложеног тако и из властитог делокруга. Та обимност послова императивно налаже, да општински службеници, који врше деловођску и благајничку службу поред општег образовања буду и стручно спремни, како би одговорили своме врло важном позиву. Баш ради тих разлога је и Уредба у § 10 предвидела, да се за деловође и благајнике могу постављати у општини до 5.000 становника лица са свршених четири разреда средње или њој равне школе, две године приправне службе и свршеним течајем, а у општини преко 5.000 становника са шест разреда средње школе, три године приправне службе и свршеним течајем. За стручно образовање и усавршавање општинских службеника предвиђени су течајеви и по § 91 Зак. о општинама, на основу којег је прописа и уследила Уредба Министарства унутрашњих послова под IV бр. 4148 од 14-XI-1934 године којом је прописан обим рада таквих течајева, који мора најмање трајати шест месеци, а најдуже две године.

Но како се са отварањем ових течајева није могло одмах почети, што је и Уредба о општинским службеницима предвиђала, ради чега је у прелазним наређењима одређено у § 106, да се до 25-IV-1938 год. могу примати у општинску службу кандидати са квалификацијама предвиђеним у чл. 114 Закона о општинама од 15-VI-1903 год.

Финансијски су разлози пречили, да се наведени течајеви нису могли до сада отворити, јер је сума од 30.000 динара колико је до сада годишње предвиђено као и у овом наредном буџету за 1938/39 годину недовољна за подмиривање потреба таквих течајева, јер ће за одржавање истих бити потребно држати прикладне просторије, исте одржавати, а наставницима течаја одредити потребан хонорар, што ће далеко више износити него ли предвиђена сума.

Према томе сва је прилика, да до отварања оваквог једног течаја неће моћи да дође ни током буџетске 1938/39 године, али ће се на сваки начин настојати да се у току следеће буџетске године безусловно претходно изради потребан буџет за такве течајеве и за исти нађе покриће у бановинском буџету.

Но док се то не оствари и претходно не одржи најмање један течај, који ће општинским службеницима дати потребно стручно знање, неопходно је потребно, да се рок у прелазним наређењима Уредбе за пријем општинских службеника са квалификацијама по досадањим прописима продужи још за извесно време, у коју сврху предлагам измену § 106 Уредбе о општинским службеницима и предлагам да иста гласи:

„До 1 априла 1942 године могу се примити у општинску службу кандидати са квалификацијама по досадањим прописима, али ипак конкурсом сходно прописима § 11, а изузетно од прописа § 10 ове Уредбе.”

Стога ми је част молити Господине Бане и господо бански већници, да нацрт ове Уредбе на основу изложеног образложења изволите примити у наведеној редакцији.

Г. Бан после тога наводи да се у овом случају ради о измени § 106 Уредбе о општинским службеницима којом се иде за тим да се омогући примање у општинску службу кандидата са квалификацијама по досадашњим прописима још за четири године. После тога пита већнике да ли примају експозе начелника Управног одељења.

Већници једногласно усвајају предложену измену Уредбе о општинским службеницима, како ју је предложио начелник Управног одељења.

Господин Бан каже да ће се сада прећи на читање и расправу молби. Неке су од њих поднесене неблаговремено, па ће се на овом Већу расправљати само о молбама које су благовремено поднете, док ће се остале имати у виду, да би се о њима расправљало на будућем Већу, а евентуално на ванредном заседању Банског већа.

После тога г. Бан позива саветника г. Јаковљевића, да прочита односне молбе.

Чита се молба књижевника Антонија Пановића, писца позоришног комада „Печалбари”, који тражи месечну помоћ од Банске управе, пошто је остао без средстава за живот, а намеран је да продужи књижевни рад, у коме ће обрађивати живот Јужне Србије.

Г. Бан напомиње да тај млади писац, који је дао једно добро познато и успело дело из живота Јужне Србије, заслужује да му се да извесна помоћ, што му је он претходно и обећао, па пита већнике, да ли су вољни да му се одреди каква награда и колика.

Бански већник за срез дојрански г. Радовић Петко напомиње да писац Пановић сада живи у свом родном месту Дојрану и да је његов рад благотворан за ову средину, па предлаже да му се одреди извесна помоћ.

Бански већник г. др. Велашевић Радул говори о реорганизацији листа који би имао доћи место „Вардара”, па предлаже да Пановић буде запослен у редакцији тога новог листа, те му према томе не би требала никаква нарочита помоћ.

Г. Бан напомиње да је сугестија г. др. Велашевића врло добра, али лист ће се покретати приватном иницијативом па према томе неће имати никакве ингеренције у погледу постављања особља. Каже да ће он деловати у томе правцу, али би претходно ипак требало одредити му помоћ, која би му за случај упослења престала.

Г. Бан тражи да Банско веће фиксира суму за помоћ Пановићу за наступајућу буџетску годину.

Бански већник г. Радовић Петко за срез дојрански каже да би Пановић био вољан да обрађује и земљу, па моли да ако Пановић не добије помоћ, посредује се код аграрних власти да му се додели земља.

Г. Бан предлаже да се Пановићу одреди помоћ 600 динара месечно, с тим да му та помоћ престане, односно да се иста смањи, у случају да буде запослен у новом листу.

Бански већник г. др. Велашевић тражи да му награда одређена остане и за случај упослења у листу.

Бански већници ово једногласно прихватају.

Чита се молба Стојана Милосављевића, општинског писара општине царевоселске, којом тражи да му се у године општинске службе призна и време проведено у рату.

Г. Бан напомиње да је ова молба касно приспела, јер је за исту потребна измена Уредбе о општинским службеницима, па предлаже да се по овој молби не решава, него евентуално изнесе на следеће заседање Банског већа.

Чита се молба Михаила Цветковића, свештеника и др. из Власине, у којој траже да им се одреди обилна помоћ за подизање костурнице — капеле на „Буковој Глави” погинулим у рату на Власини и околини.

Г. Бан после тога примећује да има врло много случајева, који желе да подижу разне споменике. За подизање ових споменика потребна је у првом реду приватна иницијатива, а та иницијатива треба да буде скромна и да се споменици подижу без какве нарочите помоћи.

Чита се молба произвођача шарлагана, који су поднели преко Занатске коморе, а којом траже да се производња шарлагана ослободи трошарине.

Г. Бан после тога позива начелника Финансијског одељења, да по томе предмету да потребна обавештења.

Начелник г. Милојевић каже да у нашој бановини постоји једна фабрика уља у Велесу, две веће радионице у Куманову и око 40 шарлаганциница. Фабрика у Велесу ради стално и производи рафинирано уље и шарлаган, док мале шарлаганцинице у унутрашњости раде сезонски — преко зиме. Ови шарлаганције не живе искључиво од производње шарлагана већ се поред тога баве земљорадњом, трговином и слично, а производња шарлагана им је споредно занимање. Приход од трошарине на шарлаган и уље износи око Дин. 1,200.000.— Ако се укине трошарина на шарлаган, десило би се то, да би и фабрика производила само шарлаган ради избегавања плаћања трошарине на уље. На основу изложеног сматра да нема места укидању трошарине на шарлаган.

Бански већник за срез струмички г. Мане Хацијевић каже да су произвођачи шарлагана ситни људи и да међу њима ретко ко има неко друго занимање сем производња шарлагана. Тим послом они зарађују веома бедно, а поред тога извесну количину шарлагана употребљавају за домаће потребе.

Начелник г. Милојевић одговара да су произвођачи шарлагана ослобођени плаћања трошарине на оне количине шарлагана која иде за кућну употребу. Исто тако су ослобођени плаћања трошарине и они, који у шарлаганциницу дођу да исцеде шарлаган за своје домаће потребе.

Бански већник за варош Кавадар г. Јовановић

Игњат, критикује начин убирања трошарине на шарлаган. Органи Финансијске контроле печате камење радионица, тако да се рад не може почети, док ти органи не отворе радионицу. Међутим произвођачи према врсти посла морају да рад отпочну рано изјутра, док органи Финансијске контроле долазе и радионицу отварају тек у 8 ч. изјутра, чиме се очигледно наноси штета произвођачима. Ако би пак произвођач хтео да му орган Финансијске контроле отвори радионицу раније, он би морао да плати дијурну која износи исто толико колико и цела зарада. Налази да фабрике не би требало ослободити од плаћања трошарине, пошто оне имају велику зараду, јер производе уље од сусама, репице и других уљаних биљака. Према томе сматра да трошарина убија малог произвођача, па моли да се иста укине.

Начелник г. Милојевић реплицира да су шарлаганције дужни само да пријаве време рада, а не морају да чекају финансија.

Бански већник за срез Неготин-Вардар г. Станиновић Јован износи све тешкоће које имају шарлаганције у своме раду и нарочито наглашава да они морају отпочети рад рано изјутра, док органи Финансијске контроле долазе тек у 8 часова. Тврди да шарлаганције не могу отпочети рад без присуства органа Финансијске контроле, јер су каменови запечаћени. Предлаже да се трошарина одређује према произведеној количини шарлагана, а то није тешко установити, јер се зна из које количине семена која количина шарлагана може да се произведе.

Начелник г. Милојевић одговара да је у томе послу било неразумевања и да је довољно да произвођач пријави количину семена за производњу шарлагана, на основу чега би се могло лако одредити колика ће бити трошарина.

Бански већник за град Битољ г. Давковић Благоје признаје да је оптерећење трошарином на шарлаган тешко за произвођаче, али се обзиром на конкуренцију трошарина не може укинути. Контрола над количином произведеног шарлагана може се успоставити према количини семена, у вези са просечним капацитетом радионице.

Бански већник за срез јабланички г. Марковић Јован предлаже да трошарина на шарлаган остане као и до сада, јер би се укидањем те трошарине ишло на уштрб наше младе индустрије, чије напредовање морамо помагати.

После тога г. Бан примећује да трошарину плаћају сви па и они који уље увозе из других крајева. Ако би се укинула трошарина на шарлаган, онда би и увозници уља из других крајева тражили да и они буду ослобођени плаћања те трошарине. Налази да је за произвођаче шарлагана учињено доста тиме, што су они ослобођени плаћања трошарине на шарлаган који производе за своју потребу.

По свршеној дискусији по овоме предмету Веће је усвојило да трошарина на шарлаган и даље остане, а да се контрола ублажи.

После тога бански саветник г. Јаковљевић чита акт којим службеници јавне безбедности и Финансијске контроле траже ослобођење бановинске

таксе на бицикле које су купили а употребљавају у вршењу званичне дужности.

Начелник г. Милојевић објашњава да не подлеже плаћању бановинске таксе они бицикли које је купило надлештво за службене потребе. Међутим има случајева да су сами службеници за свој новац набавили бицикле које употребљавају и у служби. Они би се могли ослободити плаћања бановинске таксе, ако на то пристане Министарство финансија.

Г. Бан каже да се бицикли које употребљавају жандарми и органи Финансијске контроле могу ослободити бановинске таксе ако то одобри Министарство финансија, али ове тачкове не би могао употребљавати нико од фамилије дотичних службеника.

Бански већник за град Битољ г. Давковић Благоје наводи да је потребно ослободити бановинске таксе само оне службенике који непосредно врше службу јавне безбедности односно Финансијске контроле.

Бански већник г. др. Велашевић Радул примећује да би сами шефови надлештава требали пријавити који се све бицикли употребљавају у служби, и да се ти бицикли ослободе таксе.

Бански саветник г. Јаковљевић укратко износи елаборат градских и општинских службеника, који су потписали инжињер Младен Младеновић и др., а у којем се тражи побољшање и уређење положаја општинских и градских службеника.

Г. Бан примећује да су претставници општинских службеника били код њега лично па им је он објаснио да претставку нису на време поднели, те да се по њој на овом заседању Банског већа не може расправљати, пошто је у питању измена једне уредбе, која је једна врста закона, а зато је потребна озбиљнија студија. Ова би се претставка могла ставити на дневни ред тек идућег заседања Банског већа.

Бански већник за срез власотиначки г. др. Велашевић Радул износи да је сваке године читан записник о претходним седницама, па тражи кад то није учињено, да се записник о седницама Банског већа штампа у Службеном листу, како би народ био упознат са радом Банског већа.

Г. Бан пита да ли већници примају овај предлог, на што исти једногласно прихватају.

Бански већник за срез власотиначки г. др. Велашевић тражи објашњење по следећем:

15 октобра 1937 године објављен је у Службеном листу Вардарске бановине бр. 809 Правилник о измени Правилника о чиновницима Вардарске бановине чији члан 1 гласи:

„У тач. 4 чл. 2 Правилника о чиновницима Вардарске бановине брише се „§ 116 ч. 3.“ као и речи „државној“ и „или којој другој самоуправној“. Међутим ове одредбе важиле су по Правилнику о чиновницима Вардарске бановине који је објављен 15 јануара 1932 год. све до ове измене, тј. до 15 октобра 1937 године.

По моме мишљењу ове измене имају се рачунати од дана када је овај Правилник о изменама ступио на снагу, а никако не може имати повратну снагу тј. до се он примећује и на оне бановинске

чиновнике којима је одлукама — извршним — Господина Бана већ признато за напредовање и пензију раније време које су провели у државној или самоуправној служби, тим пре кад знамо да су већина бановинских чиновника силом закона прешли из државне у обласну а из ове у бановинску службу. Верујем да се овај Правилник не односи на већ затечено особље.

Уколико ми је познато, Опште одељење Банске управе ову измену Правилника тумачи тако, да се она има примењивати према сваком бановинском чиновнику, тј. да бановински чиновник не може бити пензионисан односно нема права на личну пензију док претходно не наврши 10 година чисто бановинске службе по коме тумачењу данас не би се могло пензионисати ниједно лице које нема 10 година бановинске службе и ако је гаковом лицу по извршним одлукама и позитивним законским прописима признато за напредовање и пензију преко 30 година службе и напунило довољан број година старости да може бити пензионисано.

По чл. 13 Уредбе о утврђењу имовине, начину управе и буџетирању бановина и о ликвидацији имовинских односа досадањих среских и обласних самоуправа објављеној у Службеним новинама од 25 октобра 1929 год. бр. 250 прописано је:

„Прописи о службеним односима, о правима и дужностима, као и дисциплинској одговорности бивших обласних службеника, остају на снази и даље, но Бан може својим уредбама извршити унифицирање тих прописа, изменити их и допунити према новоствореним приликама, не дирајући стечена права самоуправног особља.”

Па када је тако законодавац одредио за бивше обласне службенике, онда тим пре мора да важи исто начело и за државне службенике који су такође силом закона пренети на бановински буџет и тиме постали бановински чиновници.

Налазим за потребно да о овоме скренем пажњу Господину Бану да се ово погрешно тумачење ове измене правилника отклони, јер и ако би био који случај, да се коме бановинском чиновнику ово право оспорава, тврдо сам убеђен да би таква одлука имала пасти пред Држ. саветом.

Оваквим тумачењем, доведен је и сам г. Бан до тога да не може извршити пензионисање једног службеника и ако он можда није више способан за службу, што свакако није у интересу бановинске службе.

Дакле ове измене правилника уопште су корисне за бановинску службу али само за у будуће, односно за оне евентуалне службенике који долазе у бановинску службу и желе да им се призна извешан број државне одн. самоуправне службе.

По здравој логици тако и мора бити, јер чл. 2 овог Правилника о изменама гласи: „Овај Правилник ступа на снагу даном када се објави у Службеном листу Вардарске бановине”.

Г. Бан изјављује да моментано не може по предњем дати никакво обавезно тумачење нити ма шта одређеније обзиром на околност да ће се то питање за случај примене у сваком конкретном случају расправљати код Државног савета.

Бански већник за срез Неготин-Вардар г. Станиновић Јован моли за објашњење како се врши подела награде за убирање бановинске трошарине.

Начелник г. Милојевић одговара да се даје на

име награде 20% од прикупљених прихода, али тек онда пошто се убере најмање 80% предвиђених прихода. Наводи да су награде мале и да су у прошлогодишњем буџету износиле укупно око 25.000 динара.

Бански већник за срез Неготин-Вардар г. Станиновић Јован истиче да би награду требало одмах исплаћивати органима који врше наплату и то на тај начин што би они сами одмах задржали за себе одговарајући износ, обзиром на околност да се финан. органи жале да уопште не добијају награде.

Начелник г. Милојевић примећује да се с тиме покушало, али Министарство финансија то ни у ком случају не дозвољава, јер је потребно да се претходно прикупи 80% прихода.

Г. Бан наводи да је предлог г. Станиновића неумесан и остаје шри наводима које је дао начелник Финансијског одељења.

Бански већник за срез пчињски г. Јовановић Стојан — Шокар говори о приликама у срезу пчињском, па каже да је тај срез пренасељен а сем тога да су брда страшно оголела и опустошена услед чега је дошло до наглог осиромашења становништва. Истиче да због овог осиромашења народ је присиљен да се сели, али до земље тешко долази. Апелује на г. Бана да се код аграрних власти подејствује да се сиромашним и заслужним људима излази у сусрет у додељивању земље.

Напомиње да је лист „Вардар” потребан. Раније је имао други карактер, али се осећа жива потреба да тај лист поучно делује на народ у коју сврху би требало да Банска управа настоји да се дају стручни чланци како би се народ поучавао у свим гранама просветног, културног и привредног живота.

Бан г. Новаковић напомиње да ће лист о коме се овде говорило имати чисто приватни карактер па се на њега неће моћи много деловати у погледу уређивања пошто га бановина финансиски не помаже. Банска управа издаје Службени лист па напомиње да ће ове сугестије усвојити па ће настојати да се у Службеном листу у том погледу отворе извесне рубрике.

Бански већник за срез скопски г. Гушчевић Стевко наводи да би у првом реду приликом додељивања земље од аграрних власти требало фаворизирати мештане. Пут од Скопља за Црну Гору (Скопску) налази се у врло лошем стању па би га требало што пре поправити.

Свој говор завршава узвицима: Живео Њ. В. Краљ! Живео Краљевски Дом! Живео Претседник владе! Живео г. Бан! Живели начелници! што су бански већници пропратили са узвицима: Живео!

Бански већник за град Прилеп г. Тодор Петровић наводи да су се у Прилепу појавиле кафешантанске радње у које долазе разне сумњиве женске из читавог белог света. У те кафане залазе деца од 14—15 година, ради чега је интервенисао код среског начелника, који је одредио да се забрани приступ деци испод 18 година. Постоји велика опасност од заразе, а то се најбоље види по томе, што је лекарским прегледом утврђено да од 15 женских колико их има по тим кафанама 14 болује од сифилиса. Моли да се у том правцу предузму најенергичније мере.

Г. Бан изјављује да ће у том правцу издати

потребна упутства среском начелнику да се то зло сузбије.

Бански већник за срез кавадарски г. Манчић Веља, моли да му се даду потребна обавештења о откупу опијума од стране „Призада“.

Начелник за трговину, обрт и индустрију г. Милан Чемериќић на то изјављује, да Банска управа нема ничег заједничког са трговином опијума, а што се тиче манипулације могу дати нека обавештења. Као што вам је познато влада је основала Југословенски завод за опијум и томе заводу, под који припада „Призад“, Краљевска влада даје обртни капитал, с тим да се тај обртни капитал врати држави када се опијум прода. Висина тога обртног капитала зависи од количине откупљеног опијума. Влада је одредила да се откуп опијума врши директно од произвођача и плаћа стопу коју одређује Министар трговине и индустрије. Напомиње да опијумско питање пролази кроз тешку фазу и да се неће вратити времена када се опијум плаћао по 1.200 дин. по килограму. Та тешкоћа у опијумском питању не долази услед потписивања конвенција о опијуму. Прво је дошла једна конвенција коју смо и ми потписали, али је затим дошла и друга коју ми нисмо потписали, а она је баш учинила да цене сировог опијума толико опадну. У свакој држави постоји стриктна контрола, али док се раније вршила контрола над сировинама опијума, дотле се сада та контрола врши над опојним дрогама. Док остане овај режим о контроли над опојним дрогама неће се више постизати она продајна цена као раније. Наше све сировине опијума иду у Америку. Према споразуму са Турском нама припада од читаве продаје 25%. Још и сада имамо код „Призада“ у Београду око 50.000 кгр. непродатог опијума, а како ће ове године бити то се још незна.

Бански већник за град Битољ г. Давковић Благоје говори о регулацији Црне Реке, којом би се приликом добио један велики крај, који би се могао искористити у сврху насељавања. Код насељавања треба пазити да се земља даје људима који ће земљу стварно и обрађивати а не у шпекулативне сврхе као што је досада било.

Г. Бан напомиње да се је недавно приликом боравка г. Претседника владе у овим крајевима исти нарочито интересовао за регулацију Црне Реке, који је том приликом изјавио да ће се побринути за потребна средства у ту сврху. Према томе, изгледа, да ће се још ове године почети нешто на томе радити, али је претходно потребно да се у ту сврху изради и потребан план. Истиче, да је за регулацију Црне Реке потребан велики капитал који се може набавити путем зајма, а садањи је буџет још увек у току па незна тачно како ће доћи до тога зајма.

Затим добија реч бански већник за срез пчињски г. Стојан Јовановић — Шокар, који поздравља г. Бана са следећим речима:

„Као ваш сарадник у име свих чланова Банског већа узимам слободу, да вам изјавим пуну захвалност на Вашем добром вођењу наше бановине за добро Краља и народа, јер се рад на националном, културном, просветном, привредном и комуналном пољу под Вашом управом осећа напредак и благодет ове бановине, те се надамо да

ћете такав рад за добар напредак наше бановине и даље продужити са више воље, енергије и елана.

Господине Бане,

На завршетку овога нашега заседања Банског већа изјављујем Вама такође пуну захвалност као и господи начелницима на труду, приликом састава буџета за 1938/39 годину, јер сте имали у виду све потребе народа наше Вардарске бановине. Такође смо Вам пуно захвални и благодарни још и на томе што сте при дискусији буџета наша излагања и потребе наших срезова, које смо заступали као и потребе целе бановине, пажљиво саслушали и сва наша излагања и предлоге примили са обећањем, да ће се у границама могућности учинити све што се може за добро и напредак наше бановине.

На крају, дозволите ми г. Бане да Вам у име свих колега банских већника изјавим захвалност на Вашој пажњи и домаћинском пријему код Ваше куће, где смо дочекани као прави пријатељи и угошћени, што је знак да водите свуда Вашу бановину као прави и најбољи домаћин наше бановине.

При нашем расстанку ми Вам од свег срца благодаримо на учињеној пажњи и желимо да нашој бановини послужите више времена на срећу и задовољство исте.

У име свих кличем: Живели!”

Бански већници пропраћају овај говор са:
— Живео!

После тога Бан г. Новаковић, одговарајући на поздрав већника г. Јовановића, каже углавном:

„Господо већници, ви сте кроз уста вашег друга, који је иначе мој стари познаник, дали доста ласкавих речи о мени и мојим сарадницима. Ја вас уверавам да ће цела моја управа бити упућена у ономе правцу у коме је упућен и рад Претседника Краљевске владе. Наша ће Управа ићи за тим да се помогне народу у свима правцима и грамама опште управе, али наравно у границама финансијских могућности. Ваша сарадња ових дана донеће нам користи, јер смо чули доста лепих сугестија за наш будући рад. Ми ћемо искористити све ваше лепе речи и тежње које сте изразили у корист народа и за напредак ваших крајева и гледаћемо да испунимо све оно што се може урадити.

Ваша је дужност, и ако само саветодавна, ипак била веома ефикасна, веома успешна, јер ми преко вас сазнајемо каква нам је управа и од вас добијамо реферате о народном животу, јер ви видите како народ мисли, како народ осећа и како се са народом управља. И појединачно и овако у скупу ја сам видео доста лепих примера о вашем раду, а надам се да ћете ускоро добити и законодавну власт. Мислим да ће ускоро доћи закон који ће дати пуни изражај народу, тако да ће већници бити доведени путем избора, а тиме ће се вама дати шира власт и управа, па овде нећемо моћи да се стежемо, јер ћете ви бити главни господари и буџета прихода и буџета расхода.

Очекујући на то време, ја верујем да ћете ви и даље као и досад радити на корист државе.

Закључујем данашњу седницу и понова вам захваљујем на сарадњи.”

Седница је закључена у 10.30 часова.

Власник Вардарска бановина. — Претставник и одговорни уредник Атанасије Ј. Јаковљевић, бански саветник.

Задужбинска штампарија Вардарске бановине „Немања”, Цара Николе 35, Скопље.